

СТАНОВИЩЕ

от професор, доктор **Събина Борисова Ракарова**,
НБУ – департамент „Икономика“, професионално направление 3.8. Икономика

върху научните трудове за участие в конкурс за „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност 05.02.05. Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (пенсионни фондове), обявен в ДВ. бр. 55/19.07.2016

с кандидат доцент, доктор **Иванка Данева Гайдарджиева**

Кандидатът доц. д-р **Иванка Данева** участва в конкурса с:

- Монографии - 1 брой;
- Учебници - 3 броя;
- Учебни пособия - 1 брой;
- Публикации - 20 броя.

Публикациите могат да бъдат класифицирани както следва:

По вид:

- Статии - 9 броя;
- Доклади - 11 броя;

По място на публикуване:

- Статии в международни списания - 2 броя.
- Доклади за участие (без публикуване) в международни научни конференции в чужбина - 2 броя.
- Статии в национални списания - 5 броя.
- Доклади в трудове на международни научни конференции в България - 5 броя.

По езика, на който са написани:

- На английски език - 1 брой.
- На руски език - 1 брой.
- На български език – 18 броя.

По брой на съавторите:

- Самостоятелни - 20 броя.

Изследователска дейност и резултати.

Теоретико - методологическите и практико - приложните изследвания на кандидата доц. Иванка Данева в предложените за рецензиране трудове след получаването на званието „доцент“ са ясно фокусирани към проблемите на капиталово покривното осигуряване през призмата на съществуващите рискове и постигане на устойчивост на осигурителната система в нейната цялост.

В конкурса за професор кандидатът участва с **монографичен труд** „Капиталовото осигуряване за адекватни и устойчиви пенсии“, ИК „Силует“, С., 2016, 370 страници. По същество в книгата през призмата на адекватността и устойчивостта на пенсионната система авторката се е постарала да представи всеобхватно проблемите на капиталовото осигуряване. Дългогодишният богат практически опит в осигурителния бранш, демонстрираното познаване на научната литература в тази област (посочени са като използвани 164 източника) и проведените анализи са позволили на кандидатката да внесе свой принос в тази област на икономическата теория и практика.

Своите теоретико-методологически идеи и резултатите от направени емпирични проучвания доц. Данева е систематизирала в монографията в три раздела. В **първи раздел** са анализирани резултатите и проблемите на иновациите в пенсионно осигурителните системи. **Вторият раздел** изследва инвестиционният процес и риск при капиталовото пенсионно осигуряване, а **третият раздел** критично разглежда използваните механизми за защита на бенефициентите в капиталовото осигуряване.

Като по-важни **приноси** на кандидатката, отразени в монографията и представените публикации могат да бъдат посочени следните:

- Представено мотивирано концептуално разбиране за адекватността на пенсионните системи и мястото на капиталовото осигуряване през призмата на провежданите иновации в пенсионно осигурителните модели.
- Открит основополагащ подход за управление на рисковете на пенсионната система и научно обяснение на необходимостта от съчетаване на разходопокривни и капиталовопокривни стълбове.
- Разработен в относителна цялост проблемът за операционните рискове в капиталовото пенсионно осигуряване с последващи препоръки за усъвършенстване на методологията и съответните показатели и модели.
- Осъществен критичен анализ на нормативните изисквания за инвестиционна дейност, свързана с пенсионните фондове в България, и формулирани конкретни препоръки за усъвършенстване.
- Извършени емпирични проучвания и анализи, от една страна, на капиталовите пенсионни програми в страните от ОИСР и специално за България за периода 2001–2015 г., позволило да се открият тенденции и направят прогнози, и, от друга, на показателите за разпределението на активите и инвестиционното представяне на пенсионните фондове в България.

Теоретико-методологичните и практико-приложните постижения на доц. Данева са изложени и в публикации, направени в чужбина (2), споделени на конференции с международно участие у нас и в чужбина.

В документите по конкурса е представена справка за цитиране на публикации на доц. Данева от 22 други автори.

Учебна и преподавателска дейност.

Доцент Данева е авторитетен преподавател с дългогодишен опит, който развива като щатен преподавател в НБУ и хоноруван в други ВУЗ в страната. Разработила е специализирани бакалавърски и магистърски курсове, свързани с основните ѝ научни интереси – капиталовите пазари, осигурителната дейност, финансовите отношения и институции. Оценките на студентите от НБУ от анкетни проучвания са високи. Отговорното си отношение към учебната дейност демонстрира чрез публикуваните 3 учебника и едно учебно пособие, активното ползване на електронния обучителен модул на НБУ, научното ръководство и рецензиране на бакалавърски и магистърски тези.

Специално внимание трябва да бъде обърнато на работата на доц. Данева като научен ръководител на докторанти, където тя успешно предава своя изследователски и преподавателски опит.

Лични впечатления от кандидата.

Познавам лично доц. Данева от момента на назначаването ѝ като щатен преподавател в НБУ. Университетската общност и в частност департамент „Икономика“ в нейно лице има колега, който се ползва със заслужен авторитет, уважение и ангажирано се включва в публичните дейности. Това е свързано с не само с качествата ѝ на изследовател и преподавател, но и на утвърждаването ѝ като високо отговорна и колаборативна личност.

Препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата.

На база на анализа на представените от доц. Данева материали за участието в обявения от НБУ конкурс за „професор“ бих искала да направя няколко препоръки на кандидатката.

В списъка на публикациите след получаване на званието „доцент“ е посочена само една публикация, направена в съавторство. В тази връзка препоръчвам да се засили изследователската дейност в екип, за да може натрупания теоретичен и практически опит на доц. Данева да се споделя в съвместно действие с други колеги.

Доц. Данева активно участва в практическата работа на осигурителната система в България. Предвид необходимостта от засилване на практическото обучение на студентите, препоръчвам на доц. Данева по-активно да участва в осигуряване на практики и стажове в институции и фирми.

Заклучение

Имайки предвид горензложеното, давам своята положителна оценка на академичната дейност на кандидата и предложение доц. д-р Иванка Данева Гайдарджиева да бъде избрана за „професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност 05.02.05. Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (пенсионни фондове).

31.10.2016

Подпис:

